

overgaae til Selveiendom, enten denne Lov kom ud eller ikke, og da det nu forekommer mig, at denne Lov dog har en vis tvingende Charakter, og da den aldeles ikke er nødvendig, da jeg ikke tvivler paa, at Regeringen ogsaa uden Loven har fuldstændig Bemyndigelse til at sælge saadant Fæstegods, saa kan idetmindste jeg ikke komme til det Resultat, at man kan stemme for Loven.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det er unægteligt, at forsaavidt Loven bestemmer de almindelige Grundsætninger for Afhændelsen, vil dens Vedtagelse medføre en Lettelse for Administrationen, og navnlig for Ministeriet. Det kan ikke undgaaes, at der hos de locale Bestyrelser kan gjøre sig saadanne særlige Anskuelse gjældende, der, om de end ikke ere bindende for Ministeriet, saa dog ikke kunne Andet end udøve en stor Indflydelse paa samme. Det er derfor ønskeligt for en ligelig Behandling, at man søger at ordne Forholdet igjennem disse Lovgivningsbestemmelser. Jeg antager det for aldeles vist, at det her omhandlede Gods vil gaae over til Selveiendom, selv uden denne Lov, men jeg troer ogsaa, at der i den er taget saadanne Hensyn, der stemme med saavel vedkommende Stiftelsers som vedkommende Brugeres Lære, og at det saaledes er i Alles velforstaaede Interesse, at Loven kommer ud. Jeg kan ikke indsee, at man skal vige tilbage for de Slutninger, som man maatte kunne drage fra denne Lov, naar det, som den ærede Landsþingsmand selv indrømmer, vilde være aldeles uberettigede Slutninger. Hvis man vil lade sig lede i sine Afstemninger af Alt, hvad der vil kunne lægges ind i en Lov, saa vilde dette føre uendelig vidt. Nej, lad os holde os til, hvad der fornødtigvis og med Rette kan lægges ind i Afstemningerne, ellers kommer man ind paa Indbildningskraftens Omraade.

Rosenørn: Det har naturligvis ikke været min Mening, at man skal tage Hensyn til det Allerurimeligste, der vilde kunne lægges ind i en Lov, men jeg troer, at man kan være berettiget til at hensee til, hvad der maa befrægtes med nogen Grund at kunne forsøges ud-

draget af en Lov, og hvad der navnlig her i dette Tilfælde vilde virke skadeligt ved at fremaae eller styrke visse Stemninger, hvis fuldstændige Tilintetgjørelse jeg anseer for en Hovedbetingelse for, at man i en kort Tidssperiode kan naae det Maal, som ogsaa jeg troer, at det er rigtigst at stræbe efter, at nemlig alt Fæstegodsset overgaaer til fri Eiendom. Jeg troer ogsaa, at den ærede Minister maa give mig Ret i, at Censformighed i Behandlingen af disse Sager vil kunne naaes ligesaa godt, naar Ministeriet selv til egen Efterretning og til Følge for vedkommende Embedsmænd ubarbejder disse Bestemmelser, der indeholdes i Loven. Selve Loven og de i samme indeholdte Bestemmelser har jeg ikke det Allermindste imod, men jeg kan ikke see, at Loven er nødvendig; derfor og paa Grund af — hvad jeg oftere har udtalt — de Analogier, der maaskee vilde kunne drages fra den, anseer jeg det for uheldigt, at Loven kommer ud. Naar det forøvrigt er sagt, at det jo vilde være aldeles uberettigede Analogier, saa skal jeg gjentage, at jeg anseer dem tilvisse ogsaa for aldeles uberettigede; men imidlertid kan man let see, at Sagen kan lade sig opstille paa en anden Maade. — Lader os til Exempel tage Klostrene. Et af Klostrene hører utvivlsomt ind under Loven, nemlig Støvringgaard — hvor vi isøvrigt have det allerbedste Beviis paa, hvorledes man uden en Tvangsløb kan faae Stiftelsernes Fæstegods til at overgaae til fri Eiendom, idet nemlig, saavidt jeg veed, den største Deel af dette Klosters Fæstegods allerede er folgt. Der er andre Klostre, som f. Ex. Bømmetofte og Ballø, der ere af en saadan Bessaffenhed, at der kan være Tvivl, om de ere offentlige eller private Stiftelser. Efter en rigtig Opfattelse kan disse Klosters Gods formeentlig ikke ansees for fuldkommen privat Gods, men det staaer paa Grændsen af privat og offentligt. Noget aldeles skarpt Afskillelse kan der saaledes paa flere Steder ikke gjøres. Der er flere Hospitaler, som ere grundede paa private Legater; en privat Mand har legeret Summer til et vist Niemed, og der er paa en Maade derved oprettet et Slags Fideicommiss for en større Kred. Paa denne Maade kan man, naar